

4.4 Verschillenanalyse

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de resultaten van de begroting 2026 zich verhouden tot de resultaten zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2025 na wijziging (tot en met maandwijziging juli 2025).

Resultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Vershil
Programma Bestuur en ondersteuning	-3.781	-4.136	355
Programma Veiligheid	-6.512	-6.483	-30
Programma Verkeer en vervoer	-9.295	-9.790	495
Programma Economie	-2.100	-1.955	-146
Programma Onderwijs	-10.513	-9.377	-1.135
Programma Sport, cultuur en recreatie	-11.303	-11.976	673
Programma Sociaal domein	-53.655	-56.234	2.579
Programma Duurzaamheid	-2.573	-1.340	-1.233
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	391	-1.557	1.949
Totaal programma's	-99.341	-102.847	3.507
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	120.658	121.920	-1.262
Overzicht Overhead	-16.256	-14.982	-1.274
Bedrag heffing Vennootschapsbelasting	-	-	-
Bedrag Onvoorzien	-100	-100	-
Totaal resultaat	4.961	3.990	971

Hieronder worden de verschillen boven de € 100.000 van enkele programma's nader toegelicht. Het gaat hier vooral om de incidentele bijstellingen voor 2026 die een verschil opleveren ten opzichte van 2025. Structurele bijstellingen zijn in het programmaplan nader toegelicht.

Programma (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen 2025 en 2026	Verdeling bedrag	Toelichting
Bestuur en ondersteuning	355 N	157 N	De pensioenvoorziening voor (ex)bestuurders is herzien. Om de voorziening voldoende te laten zijn voor de toekomstige verplichtingen is een extra dotatie gedaan.
		103 N	In 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Omdat er in 2025 aanvankelijk géén verkiezingen stonden gepland levert dit ten opzichte van 2025 een nadeel.
		118 N	In de perspectiefnota 2025 zijn extra huuropbrengsten voor gebouw C opgenomen. Deze huuropbrengsten zijn in de perspectiefnota 2026 afgeraamd, vanwege beperkte interesse in het gebouw.
Verkeer en vervoer	495 N	584 N	In 2026 is er meer budget beschikbaar voor het onderhoud van wegen dan in 2025 (inclusief personele kosten). Dat komt vooral doordat er een piek in het onderhoud aankomt, die we, volgens het wegenbeheerplan, verspreiden over de jaren 2026 tot en met 2029.
		817 N	In tegenstelling tot de begroting 2025 zijn in de begroting 2026 de kosten voor de exploitatie van de verbinding Kop van het Land opgenomen. Deze kosten worden volledig gedekt door bijdragen van de gemeenten Altena en Dordrecht.
		174 N	De lasten voor de parkeergarages nemen € 174.000 toe. Dit komt vooral door de structurele invulling van de taakstelling parkeerregisseur.

Programma (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen 2025 en 2026	Verdeling bedrag	Toelichting
			Daarnaast door de lasten van het parkeermanagementsysteem (PPN 2025) en stijgende exploitatiekosten.
		1.065 V	De gevolgen van de toename van de energie- en brandstofkosten, de toerekening van de salariskosten Gorinchem VIII en de bijdrage in de nog te behalen ombuiging in de salariskosten voor elektrisch varen, worden doorberekend aan de deelnemende gemeenten.
Economie	146 V	60 V	In lijn met de perspectiefnota 2025 wordt de dienstverleningsovereenkomst met Stichting Gorinchem Citymarketing gewijzigd. Dit levert een voordeel op ten opzichte van begroting 2025.
		43 V	In lijn met de perspectiefnota 2025 wordt het tarief voor toeristenbelasting beter afgestemd op het landelijke gemiddelde over de periode 2025-2027. De jaarlijkse verhoging levert een voordeel op.
Onderwijs	1.135 V	332 V	In 2026 wordt geen bijdrage voor Aanpak Jeugdwerkloosheid meer ontvangen en is het Impulsbudget Arbeidsmarktregio lager dan in 2025.
		218 V	In tegenstelling tot het budget 2026 bevat het budget 2025 voor laaggeletterdheid € 190.000 aan middelen over voorgaande jaren.
		98 V	Door de herschikking van de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid, waaronder de subsidie voor peuteropvang, nemen de lasten vanaf 2026 af.
		261 V	Ten opzichte van 2025 is het saldo van de mutaties in de reserves voor onderwijs € 261.000 positiever.
		87 V	In 2025 zijn middelen voor inclusief onderwijs bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 toegevoegd aan de begroting 2025. Het resterende verschil wordt veroorzaakt door diverse budgetten.
Sport, cultuur en recreatie	673 N	400 N	Voor de compensatie van de hoge energielasten voor de accommodaties van de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (SGS) wordt voor 2026 € 400.000 extra geraamd.
		391 N	In het kader van de specifieke uitkering Stimulering Sport is voor 2025 € 393.000 aan terug te ontvangen btw over lasten in het kader van sport geraamd. Voor 2026 is het nog niet zeker dat deze restitutie ook zal plaatsvinden.
		150 N	In de perspectiefnota 2025 zijn baten opgenomen uit de verkoop van gronden en panden. Het betreft een incidentele opbrengst in 2025 die in 2026 niet meer van toepassing is.
		350 V	In 2026 is incidenteel een baat opgenomen voor de verkoop van een pand.
Sociaal domein	2.579 N	600 N	Het verschil wordt o.a. veroorzaakt door de (extra) indexeringsbijdrage aan de DGJ (Dienst Gezondheid en Jeugd), Avres en Stichting Jeugdteams.
		1.145 N	Mede als gevolg van de toenemende vergrijzing zien we een stijging van de kosten huishoudelijke ondersteuning, individuele begeleiding en dagbesteding.
		80 N	In november 2024 is de Strategische agenda Wonen, Welzijn en Zorg vastgesteld. Hierbij is ook een uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld. Dit budget wordt in 2025 niet volledig benut en is doorgeschoven naar 2026. Zie ook Tussentijdse rapportage 2025.
		750 N	De landelijk commissie van Ark heeft een niet vrijblijvend advies gegeven, met onder andere het advies als Rijk gemeenten financieel te compenseren gezien alle landelijke vertragingen. De meicirculaire 2025 biedt gemeenten op het gebied van jeugdzorg financiële ruimte. De eerder opgelegde landelijke bezuiniging is verschoven tot 2028, wat ruimte geeft om in 2026 en 2027 gericht te investeren in een stevige sociale basis. Van de extra middelen die we van het Rijk hebben

Begroting 2026

Programma (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen 2025 en 2026	Verdeling bedrag	Toelichting
			ontvangen stellen we voor om in 2026 en 2027 € 500.000 te oormerken voor de voortzetting van het bestaande lokale Plan van Aanpak. Het resterende budget wordt toegevoegd aan het budget Meeveren Hervormingsagenda.
Duurzaamheid	1.233 V	798 V	Dit betreft de middelen uit de decembecirculaire 2024 en de meicirculaire 2025 voor Natuur bij Energieprojecten. De lasten hiervan zijn op taakveld 7.4.geadministreerd. De baten staan op het taakveld van de algemene uitkering.
		238 V	Dit betreft de structurele verwerking van de Klimaatgelden die in 2026 hoger zijn dan in 2025..
		198 V	Voor 2026 is nog geen budget voor de energietransitie woningen opgenomen.
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.949 N	2.070 N	In de begroting 2025 zijn meer opbrengsten van verkopen van gronden en panden opgenomen dan in 2026.
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	1.264 V	298 V	Via het gemeentefonds krijgt Gorinchem geld van de rijksoverheid. Deze algemene uitkering is in 2026 hoger dan in de begroting 2025 na wijziging.
		170 V	De begrote rentelasten zijn lager dan dan de lasten in 2025 vanwege een lagere financieringsbehoefte.
		200 V	De dividendopbrengsten worden structureel verhoogd.
		272 V	In 2025 is een bedrag opgenomen naar aanleiding van de meicirculaire en septembercirculaire 2024 om de gevolgen van de cao-onderhandelingen op te vangen. Dit bedrag is in 2026 niet meer in de begroting opgenomen.
		195 V	De belastingopbrengsten uit OZB woningen zijn, conform de perspectiefnota 2026, met 3,2% geïndexeerd.
		199 V	De belastingopbrengsten uit OZB niet-woningen zijn, conform de perspectiefnota 2026, met 3,2% geïndexeerd.
Overhead	1.274 V	667 V	De eenmalige bijdrage om het stadhuis aan de sluiten op het warmtenet in 2025.
		201 V	Er zijn middelen voor het Wet Open Overhead (Woo) beschikbaar gesteld in 2025 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024.
		160 V	Er zijn middelen voor het E-depot beschikbaar gesteld in 2025 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024.
		124 V	Door het uitstellen van verschillende investeringen m.b.t. informatie en automatisering zijn de kapitaallasten incidenteel lager.